

ΦΟΙΒΟΣ

ΕΠΙΜΗΝΙΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

ΠΕΡΙ

ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΑΣ

ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΧΕΙΡΟΥ
ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΕΝ ΕΛΛΕΙΨΕΙ ΙΑΤΡΟΥ

ΥΠΟ

Ι. Π. ΠΥΡΛΑ

Ἑτησία συνδρομὴ δραχ. ν. 3. Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν 3,50 προπληρωτέα.

ΕΤΟΣ Ζ'. — Ἐν Ἀθήναις 1 Δεκεμβρίου 1884. — ΑΡ. 1.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περὶ γενέσεως συμπτωμάτων καὶ κρίσεως. Περὶ δρόσου. Περὶ μυῶν τοῦ προσώπου. Περὶ κλόνου τοῦ ἐγκεφάλου. Περὶ κεραυνοβλήτου. Περὶ ἐγχαράξεως. Βάλσαμον Περουβιανόν. Ἐπήρεια τῆς Σελήνης ἐπὶ τῶν φυτῶν. Περὶ τοῦ ἐν Εὐρώπῃ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ὀπωροφόρων δένδρων. Ἰατρικὸν κατὰ τῶν κοιλιακῶν πόνων τῶν ἵππων. Περὶ τῶν πλοίων τῆς ξηρᾶς.

Α'. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΙΕΙΝΗ

Περὶ γενέσεως συμπτωμάτων καὶ κρίσεως
τῆς νόσου.

(Συνέχεια προηγουμένου).

Ἡ νοσοποιὸς ὕλη, συνισταμένη ἐκ μικροζωδარიῶν ἐχθρῶν τῆς ζωικῆς ὑπάρξεως, ἀμα τοποθετηθῇ ἐπὶ τῶν ἰσθμῶν τοῦ σώμα-

τός, ἀρχίζει καταβιβρώσκουσα τούτους, τοὺς ὁποίους μεταβάλλει εἰς ὕλην περιττὴν καὶ σπητικὴν.

Ἡ τοιαύτη ἐνέργεια ἐπεβεβαιώθη ἐκ τῶν πειραμάτων τοῦ πολυμαθοῦς χυμικοῦ Δουμά, ἀποδείξαντος ὅτι ὁ ἀφροζύθος (Levure), δι' οὗ γίνεται ἡ ζύμωσις τῶν σακχαρώδων ὑλῶν καὶ μεταβάλλονται εἰς οἰνόπνευμα, δὲν συνίσταται ἐκ φυτικῶν ὄντων, ἀλλ' ἐκ ζωύφιων, τὰ ὁποῖα καταβιβρώσκοντα τὴν σακχαρώδη ὕλην μεταβάλλουσι ταύτην εἰς ἀνθρακικὸν δξὺ καὶ οἰνόπνευμα. Ὅθεν ἡ ζύμωσις γίνεται διὰ τῆς ὑπάρξεως ζωύφιων, ἀπερ ὡτοκοῦσιν, ἐπώξουσιν, ἐκκολάπτουσι, καὶ πολλαπλασιάζονται. Οὕτως ἔχουσι καὶ τὰ μικροζωύφια τῆς νοσοποιῶς ὕλης εἰσδύσαντα εἰς τὸν διοργανισμὸν καὶ τοποθετηθέντα ἐπίτινος ἐπιφανείας τοῦ σώματος, ὡτοκοῦσιν, ἐπώξουσιν, ἐκκολάπτουσι καὶ πολλαπλασιάζονται· καὶ καθάπερ τὰ τοῦ ἀφροζύθου καταβιβρώσκουσι τὰ ζακχαρώδη ἄτομα, μεθ' ὧν καθεῖνται ἐν ἐπαφῇ, καὶ μεταβάλλουσι ταῦτα εἰς ἀνθρακικὸν δξὺ, καὶ οἰνόπνευμα, οὕτω καὶ τὰ τῆς νοσοποιῶς ὕλης μικροζωύφια ἐν ἐπαφῇ κείμενα μετὰ τοῦ σώματος καταβιβρώσκουσι τὰ ζωϊκὰ ἄτομα, καὶ μεταβάλλουσιν εἰς σπητικὴν ὕλην. Καὶ καθάπερ ἐν τῇ ζυμώσει ὑπάρχουσιν ἴδια φαινόμενα φυσικὰ, οἷον ψυχρότης ἐν πρώτοις τῆς ὕλης, εἴτα θερμότης, καὶ κατόπιν τὸ ἀποτέλεσμα. Οὕτω καὶ κατὰ τὴν ἐπαφὴν τῆς νοσοποιῶς ὕλης μετὰ τοῦ σώματος ἴδια φαινόμενα φυσικὰ ἀναφαίνονται, οἷον ῥίγος, ἐρεθισμὸς, φλόγωσις, πυρετός, ὑπερέκκρισις. Καὶ τὸ μὲν ῥίγος γίνεται, καθ' ὃν χρόνον ὡτοκοῦσιν, ὅπερ ἐνίοτε εἶναι ἀνεπαίσθητον ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τῆς νοσοποιῶς ὕλης· ὁ δὲ ἐρεθισμὸς ἢ ἡ φλόγωσις γίνεται ἐν καιρῷ ἐπώσεως· ἡ δὲ ὑπερέκκρισις γίνεται, ὅτε ἐκκολάπτονται τὰ μικροζωύφια, μεθ' ἧς καὶ ἀποβάλλονται κατὰ τὸ ἐνόν. Τούτου ἕνεκεν αἱ κολλητικαὶ νόσοι μεταδίδονται μετὰ τὴν πρώτην κρίσιν τῆς νόσου, ἣτις γίνεται τὴν τρίτην πρὸς τὴν τετάρτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐνάξεως, καὶ εἶνε τὸ μέγιστον σημεῖον τῆς φλογώσεως, καὶ ἡ ἐναρξίς τῆς παρακμῆς, ἐν ἣ ἀρχίζει ἡ ὑπερέκκρισις. Ὅθεν, ἐὰν ἡ φύσις ὑπερισχύσῃ, ἀποβάλλει διὰ τῆς ὑπερεκκρίσεως τὴν νοσοποιὸν ὕλην κατὰ τὸ ἐνόν, καὶ εἰ μὲν αὕτη γείνη ὀλοσχερῶς ἐπέρχεται ἡ ἴασις· ἐὰν ὅμως ἡ νοσοποιὸς ὕλη ἐπιμένῃ καὶ οὐκ ἀποβάλληται ἱκανῶς διὰ τῆς ὑπερεκκρίσεως, ὁ ἀνταγωνισμὸς μετὰ τὴν ταύτην καὶ φύσεως ἐξακολουθεῖ μέχρις ἐβδόμης ἡμέρας, ὅτε γίνεται ἡ δευτέρα κρίσις· καὶ πάλιν ἐὰν οὔτε κατὰ ταύτην ἡ φύσις ὑπερισχύσῃ, γίνεται καὶ τρίτη κρίσις τὴν ἐνδεκάτην, καὶ τετάρτην, κτλ. μέχρις οὗ ὀλοσχερῶς, ἢ ἡ φύ-

σις ἐπικρατήσῃ καὶ γίνη ἡ ἴασις, ἢ ἡ νοσοποιὸς ὕλη ὀλοκληρῶς καταστρέφῃ τὴν φύσιν, καὶ τότε γίνεται ὁ θάνατος.

Ἐπειδὴ ὅμως τὰ νοσοποιὰ μικροζωύφια εἰσι διαφόρων φυλῶν, τὰ μὲν ἀναγεννῶνται καὶ ἀπολινέσκουσι βραχέως, καὶ ἅπαξ ἐπώζονται ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ διοργανισμῷ· τὰ δὲ διαρκοῦσι πλείοντερον, ἢ διακινεῖται ἀναγεννώμενα περιοδικῶς ἅπαξ, δις τῆς ἡμέρας, ἢ κατὰ δύο ἡμέρας, ἢ κατὰ τρεῖς κτλ. ἔπεται ὅτι καὶ ἐκάστη νόσος ἐκ τούτων παραγομένη διάφορον διάρκειαν καὶ φάσιν ἔξει. Ὅθεν αἱ μὲν τῶν νόσων ἅπαξ ἐπισυμβαίνουσιν, αἱ δὲ ὑποτροπιάζουσιν ἢ ἐπανερχονται πολλάκις· ἄλλαι διατελοῦσιν περιοδικῶς, ὅτε κατὰ πᾶσαν περίοδον γίνεται νέα ὡτοκία, ἐπώασις, καὶ ἐκκόλαψις, καὶ ὑπερέκκρισις. Οὕτω παράγεται καὶ ὁ διαλείπων πυρετός καὶ τὰ διάφορα εἶδη αὐτοῦ, διόπερ κατὰ πᾶσαν περίοδον ἐπιγίγνεται ῥίγος, πυρετός, καὶ ἰδρώς, ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ καὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς νοσοποιῶς ὕλης· οὕτως ἔχει ὁ ἐφήμερος διαλείπων πυρετός, ὁ τριταῖος ὁ τεταρταῖος κτλ.

Συμβαίνει ἐνίοτε νὰ εἰσδύσωσιν εἰς τὸν διοργανισμὸν διάφορα φύλα νοσοποιῶς ὕλης διαφόρου βίου καὶ ιδιότητος, τὰ μὲν ἐφημέρου βίου, τὰ δὲ τριταίου, τὰ δὲ τεταρταίου, κτλ. Οὕτως ἐπισυμβαίνουσιν ἀτάκτως καὶ ἀναμῖξ ῥίγος, πυρετός, ἰδρώς, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸν καχοήλην πυρετὸν λεγόμενον, ὅστις εἶνε ἐπικίνδυνος· διότι ἡ φύσις ἀδυνατεῖ ν' ἀποβάλῃ ἀθρόως καὶ ἐγκρίως πάντα τὰ εἶδη τῆς νοσοποιῶς ὕλης.

Τὸ ποσὸν ἐκάστου εἶδους νοσοποιῶς ὕλης πρὸς παραγωγὴν νόσου, ὡς καὶ ὁ χρόνος τῆς ὡτοκίας, ἐπώσεως, καὶ ἐκκόλαψεως, οὐδόλως δύνανται νὰ ὁρισθῶσι· διότι ἡ ἀνοχή τῆς φύσεως κατὰ ποσὸν καὶ χρόνον ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἡλικίας, γένους, κράσεως, ιδιοσυγκρασίας, ἐπαγγέλματος, καὶ μάλιστα τῆς ἀτμοσφαιρικῆς διαθέσεως, ἐξ ἧς ἐνίοτε διάφορα ἦθη λαμβάνουσι καὶ αὐταὶ αἱ ἀπλουστεραι νόσοι· πολλάκις καθίστανται ἐπιδημικαί, καὶ εἰσι κολλητικαὶ καὶ δυσίατοι· οὕτως ἐνίοτε ἔχουσιν αἱ καταρροαί, αἱ νευραλγίαι, οἱ ρευματισμοί, ὁ πνευμονίτης, κτλ., ἄλλοτε δὲ ἡ βαρυτέρα νόσος καθίσταται εὐίατος. (ἀκολουθεῖ)

Β'. ΥΓΙΕΙΝΗ ΕΚΑΣΤΩ.

Περὶ δρόσου.

Ἡ δρόσος ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀέρι ἀτμῶν, οἵτινες, ὅταν

ἡ νύξ ἦνε αἰθρία καὶ τὸ ἀκτινοβόλον θερμογόνον διασκορπισθῇ εἰς τὸ χάος, καὶ καταψυχθῶσι τὰ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς σώματα, συμπυκνοῦνται καὶ εἰς ψεκάδας μεταβάλλονται, καὶ πίπτουσιν οὕτως ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, ἔνθα ἀποτελοῦσι σταγόνας. Ἐπαρτηρήθη ὅτι, ὅταν πίπτῃ ἡ δρόσος, τὰ κατώτερα στρώματα τῆς γῆς εἶνε θερμότερα, ἢ δὲ δρόσος ἀφθονωτέρα ὑπὸ τὴν κάτω ἐπιφανείαν τῶν φύλλων τῶν φυτῶν, παρὰ ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας αὐτῶν. Εἶνε ἀφθονωτέρα ἐπὶ τῶν χόρτων καὶ θάμνων παρὰ ἐπὶ τῶν δένδρων· διότι ἡ δρόσος παράγεται ἐν μικρᾷ ἀποστάσει ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, καταψυχομένης ὑἄλλον τὴν νύκτα.

Εἰς τὰ θερμὰ κλίματα ἡ δρόσος εἶνε ἀφθονωτέρα παρὰ εἰς τὰ ψυχρά· εἶνε χρησιμωτάτη εἰς τὴν βλάστησιν, καὶ ἔτι μᾶλλον ὠφέλιμος εἶνε, ἐὰν πίπτῃ ὡς ψεκκᾶς.

Ἡ μὲν ἑσπερινὴ δρόσος ἐμπεριέχει μικρὸν ποσὸν ἁμμωνίας καὶ νιτρικοῦ ἁλτος, ἡ δὲ τῆς πρωῒας ἐμπεριέχει ὀλιγώτερον τούτων πολὺ δὲ ἀνθρακικὸν ὀξύ.

Ὡφελεῖ ἡ δρόσος εἰς τὴν βλάστησιν οὐ μόνον διὰ τῆς ὑγρασίας, ἣν παρέχει ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς θερμότητος, ἣν χύνει ἐπ' αὐτῆς· διότι ἐκ τῆς μεταβάσεως τῶν ἀτμῶν εἰς ὑγρὰν κατὰστασιν μένει ἐλεύθερον τὸ λαμβάνον θερμογόνον, ὅπερ θερμαίνει τὴν ἐπιφανείαν τῆς γῆς, καὶ συνάμα ἐμποδίζει τὴν μεγάλην περίψυξιν τῶν ἀτμῶν.

Ἡ δρόσος ποιεῖ γλυκύτερα τὰ λαχανικά· διότι ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ ἀφαιρῇ τὰ ὑγρά, καὶ ἐπομένως νὰ συμπυκνώσῃ τὴν σακχαρώδη ὕλην· διὰ τοῦτο πάντα τὰ χεδρωπά (α) καθίστανται γλυκύτερα καὶ νοστιμώτερα ἐσθιόμενα κατὰ τὸ φθινόπωρον, ὅτε ἡ δρόσος εἶνε ἀφθονωτέρα. Ἐντεῦθεν καὶ οἱ πόδες τῶν κηπουρῶν, οἵτινες συνεχῶς βρέχονται ἐκ τῆς δρόσου γίνονται ἰσχυροί. Διὰ τοῦτο, κατὰ Πλούταρχον, οἱ τότε μετεχειρίζοντο ἐντρίβας, δρόσου ἐπὶ τῆς κοιλίας πρὸς θεραπείαν τῆς φυσικῆς (τῆς παχέας κοιλίας)· ἔθετον πόκους μάλλινον ἐν ὑπαίθρῳ, καὶ τὴν πρωῒαν ἐλάμβανον τούτους πεπληρωμένους δρόσου, μεθ' ὧν ἐπήλειφον τὴν κοιλίαν. (Διεξοδικώτερον ἴδε Σενεκδ. ὑγιεινὴν καὶ ἡμετέραν Φυσικὴν).

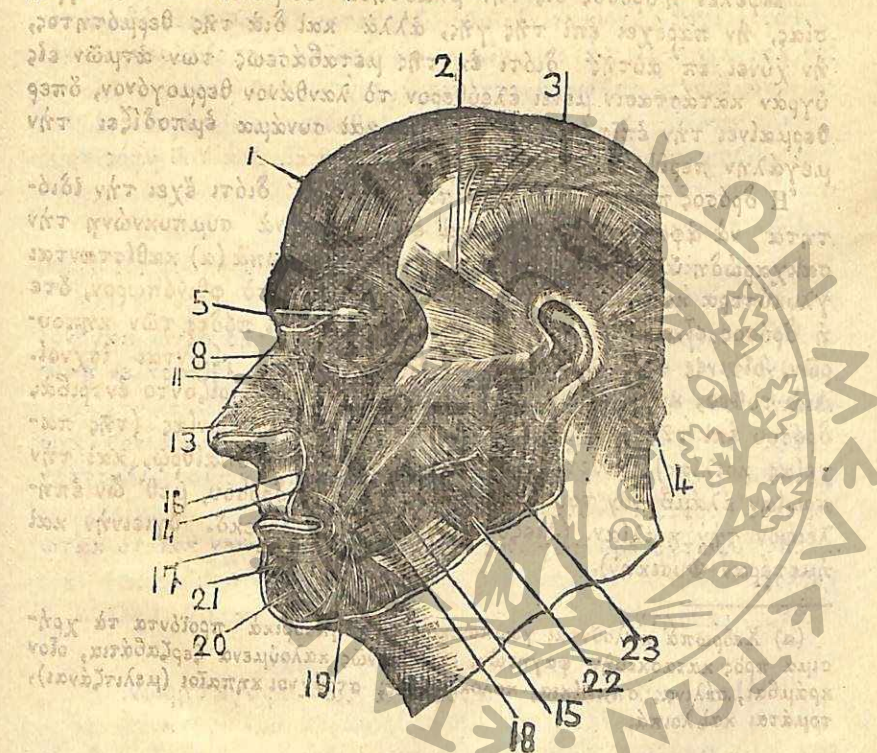
(α) Χεδρωπά καλοῦνται γεωπονικῶς τὰ κηπουρικά προϊόντα τὰ χρήσιμα πρὸς κατασκευὴν φαγητῶν, τὰ κοινῶς καλούμενα ξεράδια, ὡς κρόμβαι, σέλινια, σπανάκια, κολοκυνθίδες, στρόχνοι κηπαῖοι (μελιτζάναι), τομάται καὶ λοιπά.

Γ'. ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ.

Περὶ τῶν μυῶν τοῦ προσώπου.

Τὸ κάτωθι σχῆμα παρουσιάζει τὸ ἥμισυ τοῦ προσώπου ἔχον τοὺς μυς, οἵτινες κεῖνται μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ δέρματος. Οἱ μυς οὗτοι εἰσὶ προεκκεκολλημένοι ἐπὶ τοῦ δέρματος καὶ ἐπὶ τῶν ὀστέων τοῦ προσώπου· διὰ τοῦτο κινούμενοι συγκινοῦσι καὶ τὸ δέμα, καὶ κατὰ τὰς διαφορὰς κινήσεις τούτων γίνονται καὶ διαφοροὶ ἐκφράσεις τοῦ προσώπου. Περὶ τοῦ θέματος τούτου ἴδε Σενεκδ. Ἱατροδικαστικὴν Τ: Γ. σελ. 240.

Ἐκ τῶν μυῶν τοῦ προσώπου, οἱ μὲν κεῖνται περὶ τοὺς ὀφθαλμούς, οἱ δὲ περὶ τὴν ῥίνα, καὶ ἄλλοι περὶ τὸ στόμα. Ἡ κίνησις μυδὶ ἑνὸς ἢ πολλῶν ὁμοῦ ἐκφράζει τὴν φυσιογνωμίαν. Οὐδέποτε σχεδὸν ἕκαστος μὺς τοῦ προσώπου συστέλλεται μόνος.

Αἱ γραμμαὶ τῆς ὀπίσθεν εἰκόνης δεικνύουσι τοὺς διαφόρους μῦς. Διὰ τοῦ σημείου

1. δεικνύεται ὁ μετωπικός μῦς.

2. ὁ προσελκτὴρ τοῦ μήνιγγος.

3. ἀνελκτὴρ ἢ ὑψωτὴρ

4. ἀνθελκτὴρ

5. πυρχμοειδής

8. ἀνυψωτὴρ τοῦ πτερυγίου τῆς ρίνος καὶ τοῦ ἄνω χεῖλους ἀποτελεῖται ἐκ μυῶν ἐπικειμένων ἀλλήλοις· ἄρχονται ἐκ τῆς ὀρθαλμικῆς κόγχης καὶ ἀπολήγουσιν ἐπὶ τοῦ χεῖλους, ὅπερ ἀνυψοῦσι, καὶ διαστέλλουσι τοὺς ῥώθωνας· ἐν ἀρχῇ κλαυθμῶν ἀμφοτέροι συστέλλονται· ἐπομένως ἀνυψοῦσι τὸ χεῖλος καὶ τοὺς ῥώθωνας.

13. διαστέλλων τὰ πτερύγια τῆς ρίνος.

14. ὑψωτὴρ τοῦ συγχελίου τοῦ στόματος, ἔλκων πρὸς τὰ ἄνω.

15. μέγας ζυγωματικός μῦς. Ἀρχεται ἐκ τοῦ ὀστεώδους τόξου καὶ λήγει εἰς τὰ συγχεῖλια, τὰ ὅποια συστέλλόμενα κινεῖ πρὸς τὰ ἔξω· ὁ γέλως γίνεται παρὰ τούτου τοῦ μυός.

16. κυνικός μῦς· ἀρχεται ἐκ τοῦ ὀρθαλμοῦ καὶ λήγει ἐπὶ τοῦ ἄνω χεῖλους πρὸς τὸν κυνόδοντα, ὃν καλύπτει. Διὰ τοῦ μυός τοῦτου ἐκφράζεται ἡ μετὰ ὀρμῆς μελαγχολία.

17. σφυγκτὴρ τοῦ στόματος.

18. βυκανιστής μῦς· σμικρύνει τὸ κοῖλον τοῦ στόματος ὅταν, εἶνε πλατυνόμενον.

19. τριγωνικός τῶν χειλέων· ἀρχεται ἐκ τῆς κάτω σιαγόνος καὶ λήγει εἰς τὰ συγχεῖλια, τὰ ὅποια χαμηλώνει. Ἐκφράζει ἡ συστολή του τὴν λύπην καὶ τὴν περιφρόνησιν.

20. ὁ τετράγωνος μῦς τοῦ πώγωνος, ἀρχεται ἐκ τοῦ ἄνω χεῖλους καὶ λήγει ὑπὸ τὸ δέρμα τοῦ κάτω χεῖλους. Συστέλλόμενος ἐκφράζει ἀηδία.

21. ὑψωτὴρ τοῦ πώγωνος· ἀνέλκει τὸ πωγώνιον καὶ τὸ κάτω χεῖλος.

22. μασσητὴρ

Περὶ τοῦ διαφράγματος καὶ τῶν σφυγκτήρων.

Μεταξὺ τῶν χρησιμωτέρων μυῶν τῆς ζωῆς εἶνε τὰ μάλα τὸ

διαφράγμα (φρήν). Εἶνε μῦς πλατύς διαχωρίζων ὀριζοντίως τὴν κοιλότητα τοῦ θώρακος ἐκ τῆς κοιλίας. Τὰ πέραν χεῖλη του εἰσι κρατώδη, τὸ δὲ κέντρον εἶνε τενοντῶδες. Ἡ ἄνω ἐπιφάνεια του εἶναι κυρτή, καὶ ἀποτελεῖ μέρος τῆς τοῦ θώρακος κοιλότητος· ἡ κάτω ἐπιφάνεια εἶνε κοίλη καὶ ἐστραμμένη πρὸς τὴν κοιλίαν, ἥς ἀποτελεῖ μέρος· εἶνε ὁ κυριώτερος μῦς ὁ συντελὼν εἰς τὴν κίνησιν τῆς ἀναπνοῆς. Μεγάλως δὲ συντελεῖ καὶ πρὸς τὴν ἀφόδευσιν καὶ πρὸς τὴν οὖρησιν.

Οἱ σφυγκτῆρες εἰσι μῦς κρικωτοί, χρησιμεύουσι πρὸς φραγμὸν ὀπῶν ἐξαγωγῆς ἢ εἰσαγωγῆς ὕλων φυσικῶν.

Δ'. ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ.

Περὶ κλόνου τοῦ ἐγκεφάλου.

Ὅταν τις πάσῃ ἐξ ὑψηλοῦ μέρους καθέτως, ἢ κτυπηθῇ ἡ κεφαλὴ σφοδρῶς, ὁ ἐγκέφαλος συνταράσσεται· ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης συνταραχῆς καὶ τοῦ συγκλονισμοῦ, ἐὰν ᾖ εἰς μικρὸν βαθμὸν, ἐπέρχονται ἀμέσως διὰφορα ἀποτελέσματα. Γίνεται θάμβωσις καὶ φαινομένη περιστροφή τῶν πέριξ, βόμβος ὠτῶν, σκοτοδινία, ἀδυναμία πρὸς κίνησιν τοῦ σώματος, καὶ διατάρχεσι τῶν διανοητικῶν δυνάμεων.

Ἐὰν ὁ κλόνος ᾖ μέγας, ὁ ἐγκέφαλος ὑφίσταται βλάβας, καὶ ἀμέσως ἐπέρχεται θάνατος.

Ἄλλ' ἐνταῦθα περὶ τοῦ ἀπλοῦ κλόνου εἶνε ὁ λόγος.

Ἐν πρώτοις ἀπαιτεῖται ἡσυχία, ῥάντισμα διὰ ψυχροῦ ὕδατος κατὰ πρόσωπον, εἰσπνοὴ ἀμμωνίας, κτύπημα τῶν ποδῶν διὰ κνιδῶν (τσιακουνίδων), ἐὰν αὐταὶ ὑπάρχωσι, καὶ ἐν ἐλλείψει ἐντριβαὶ διὰ μαλλίνου ὑφάσματος, σινκιπιτικοί, κλπ.

Ἐσωτερικῶς δοτέον ἐν τάχει πόσιν διεγερτικὴν ἐκ βάμματος ἀρνικῆς μετὰ ἀρωματικῶν ὑδάτων καὶ σερπικίου.

Ἐὰν ἐπέλθῃ φλογιστικὴ τις κατάστασις, κάλεσον τάχιστα ἰατρόν (Διεξοδικώτερον περὶ κλόνου ἰδὲ Συνεκδ. Ἱατροδικαστικὴν Γ. Α'. Σελ. 50).

Περὶ κεραυνοβλήτου.

Ὁ θάνατος τοῦ κεραυνοβλήτου προέρχεται κυρίως ἐκ δύο αἰτιῶν, ἢ ἐξ ὀργανικῆς καταστροφῆς τοῦ σώματος ἐκ τοῦ

ηλεκτρικοῦ σπινθηρος, ἢ ἐκ παραλύσεως τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ἔνεκα μεγάλου κλονοῦ τοῦ ἐγκεφάλου, καὶ πνιγμοῦ ἐκ τῆς παύσεως τῆς ἀναπνοῆς· διότι παραλύει ὁ πνεύμων.

Τινὲς ἀποδίδουσι τὸν τοιοῦτον θάνατον εἰς τὴν εἰσπνοὴν θειοῦχου ὑδρογόνου, ὅπερ ὑπάρχει ἐν τῷ ἀέρι, ἐνθα πίπτει ὁ κεραυνός.

Ἐὰν λοιπὸν ὁ θάνατος τοῦ κεραυνοβλήτου προῆλθεν ἐξ ἀπλῆς ἀσφυξίας, ἦτοι ἐκ πνιγμοῦ, δύναται νὰ ἐπανέλθῃ ἡ ζωὴ, ἐὰν ἀμέσως γίνωσιν ἐντρίβει ἐπὶ τοῦ θώρακος μεθοδικαί, ἀφ' οὗ ἀπογυμνωθῇ τὸ σῶμα καὶ τεθῇ εἰς καθαρὸν καὶ ψυχρὸν ἀέρα, γείνωσι πίεσεις μεθοδικαί ἐπὶ τῶν πλευρῶν, ἐντρίβει ἐπὶ τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν, κτύπημα διὰ κνιῶν (τσικουνίδων), ἐπίθεσις σινκαπισμῶν, ἐλαφραὶ εἰσπνοαὶ ἀμμωνίας, κλπ.

Περὶ ἐγχαράξεως καὶ κατασχασμοῦ.

Ἡ ἐγχαράξις γίνεται ἐπὶ μερῶν φλογισμένων, ἢ τεταμμένων ἐκ φλογώσεως ἢ ὑγρῶν, ἐπὶ ἐπωδύνων, ἐπὶ ῥευματισμῶν μονίμων ἢ πρὸς ἐξαγωγήν ὕλης ἐκ μακρινῶν μερῶν· δηλ' ὅταν πονῇ ἡ κεφαλὴ ἢ πλεονάζῃ ὕλη ἐν τῷ σώματι, ὑπάρχει πληθώρα· ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ κατασχάζομεν τὰ σκέλη καὶ μάλιστα ὠφελεῖ τοῦτο, ὅταν ἡ πληθωρικὴ κατάστασις γίνεται ἐξ ἐπισχέσεως αἱμορροϊδῶν ἢ ἄλλης συνήθους ῥοῆς. Πρὸ τῆς ἐγχαράξεως τῶν σκελῶν πρέπει νὰ πλυθῶσι ταῦτα διὰ θερμοῦ ὕδατος. Ὁρελεῖ ἡ ἐγχαράξις τῶν σκελῶν καὶ κατὰ τῆς χρονίας ῥευματικῆς ὀφθαλμίας, κατὰ τῆς κεφαλαλγίας, καὶ κατὰ τῶν ἐρεθισμῶν τοῦ πνεύμονος, κατὰ τῆς συνάγχης κλπ. Ταῦτα κελεύει ὁ σοφὸς ἱατρός Γαληνός εἰς τὸ περὶ βλαβῶν.

Ε'. ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ.

Βάλασμον Περουβιανόν.

Ἐκρέει ὡς ῥητινώδης ὕλη ἐκ τῶν σχάσεων τοῦ ἐν Περουβίᾳ τῆς Ἀμερικῆς δένδρου, καλουμένου Βαλσάμεα Περουβικῇ· φύεται καὶ εἰς τινὰ μέρη τῆς Ἀφρικῆς· ἀγαπᾷ τὰ θερμὰ κλίματα. Δύο εἶδη τοιοῦτου βαλσάμου διακρίνονται· τὸ ἐν εἶνε πολτώδες, χρώματος ἐρυθροκιτρίνου, διατηρούμενον ἐν φιαλίδιοις· διότι ἐγ-

χαράττοντες τὸν φλοιὸν τοῦ δένδρου συλλέγουσι τὸν χυμὸν τοῦτον ἐκρέοντα ἐν τῇ φιαλῇ, ἐν αἷς συμπυκνοῦται διὰ τοῦ χρόνου· εἶνε τοῦτο πολὺ σπῆνιον· διὰ τοῦτο ἀντ' αὐτοῦ μεταχειρίζονται τὸ βάλασμον τολουτάνον.

Τὸ ἄλλο εἶδος εἶνε ὑγρὸν μελῶδες, χρώματος μελανοῦ· ἀπολαμβάνουσι τοῦτο βράζοντες μεθ' ὕδατος τοὺς φλοιούς καὶ τοὺς νέους κλάδους τοῦ δένδρου. Ἐν τῷ βράζειν μέρος τοῦ ἐν αὐτοῖς βαλσάμου ἐπιπλέει ἐπὶ τοῦ ὕδατος ὡς ἐλαφρότερον, μέρος δὲ ὡς βαρύτερον κατακάθεται ἐπὶ τοῦ πυθμένος· ἀμφότερα συλλέγουσι, τὰ ἐνοῦσι καὶ οὕτως ἀποτελοῦσι τὸ κοινὸν βάλασμον Περουβιανόν, τὸ ὁποῖον ἔχει ὁσμὴν ἀρωματικὴν· εἶνε ἀδιάλυτον εἰς τὸ ὕδωρ, διαλυτὸν δὲ εἰς τὸ οἶνόπνευμα καὶ εἰς τὰ πτητικὰ ἔλαια.

Εἶνε διεγερτικὸν τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ὡρελεῖ εἰς τὰ στήθια νοσήματα, εἰς τὸν κατάρσιν τῆς κύστεως, δίδεται ἐσωτερικῶς ὑπὸ ὁσίν ἐκ 10 μέχρι 30 κόκκων εἰς καταπότια.

Ζ'. Ἀπὸ πῆρις τῆς Σελήνης ἐπὶ τῶν φυτῶν.

Νεανίσκοι τινὲς ἐκ τῆς Μιλήτου κατηγοροῦν τὸν Θάλητα ὅτι ἡ παιδεία καὶ ἡ σοφία αὐτοῦ οὐδόλως συμβάλλουσι πρὸς ἀποκτησιν πλούτου· ἀλλὰ πρόβλεψεν εἰς τὴν πτωχείαν. Ὁ Θάλης ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὅτι περιτρονοῦσιν οἱ σοφοὶ τὰ πλούτη· ἄλλως, ὅταν θέλωσιν, ἀποκτώσιν. Ἰνα δὲ ἀποδείξῃ αὐτοῖς τὴν ἀλήθειαν, παρετήρησεν ὅτι κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, ἐν ᾧ αἱ ἐλαῖαι εἶχον πολλὰ ἄνθη καὶ ἐδείκνυνον μεγάλην ἐσθίαν, ἔμελλεν ὁμοῦς γενέσθαι ἀφορία. Τοῦτο ἐγνώριζεν ἐξ ἀστρολογικῆς παρατηρήσεως κατὰ τὴν σύμπτωσιν τῆς πανσελήνου μετὰ τῆς ἀνατολῆς τῶν πλειάδων κλπ. διότι, ἐὰν συμπέσῃ νὰ ἀνατέλλωσιν αἱ πλειάδες (ἡ πούλια) ὅταν εἶνε πανσέληνος, γίνεται ἀφορία εἰς τὰς ἐλαίας. Ὅθεν προηγόρασε ὅλα τὰ ὑπάρχοντα ἔλαια καὶ τὰ μέλλοντα γενέσθαι ὑπὸ τιμᾷ καλᾷ, δι' ἧς παρεξενεύοντο οἱ συμπολιταὶ του, θεωροῦντες ἀνόητον τὸ ἐμπόριόν του. Ἐν τοῦ μετα καὶρὸν ἡ προμηνυομένη ἀφθονία κατέστη δυστυχία, τὰ ἔλαια ὑπερετιμήθησαν, καὶ ἐν καιρῷ τῆς συγκομιδῆς ὁ Θάλης κύριος ὢν ὅλων τῶν ἐλαίων τῆς πατρίδος του εὐρέθη ὁ πλουσιώτερος πάντων. Ἰνα δὲ ἀποδείξῃ αὐτοῖς ὅτι εἶνε ἀφιλοκερδὴς συνήθοισεν τοὺς συμπολίτας του εἰς συνέλευσιν, καὶ ἀποδείξας αὐτοῖς τὰ μεγάλα κέρδη, ἀπερθελήσας ἀπέκτησεν, καὶ ἐν

βεβαιώσῃ τὴν μεγάλην ἀφιλοκέρδειάν του, ἐχάρισεν αὐτοῖς ταῦτα.

Λέγεται ὅτι καὶ ἐν Ἀθήναις ὁ φιλόσοφος ῥωμαῖος Σέξτιος τὰ αὐτὰ σχεδὸν ἔπραξεν.

Ὁ Πλίνιος ἀναφέρει τὸ ἀνωτέρω περιστατικὸν τοῦ Θάλητος ὅτι ἐποίησε ὁ Δημόκριτος, ὅστις προστίχισε τὰ ἔλαια διὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Δαμάσκου.

Οἱ ἀρχαῖοι εἶχον λίαν εὐκρινεῖς παρατηρήσεις καὶ γνώσεις περὶ τῶν ἐπισυμβαινόντων καιρῶν. Ἐκ διαφόρων σημείων τῆς σελήνης καὶ ἀτμοσφαιρικῶν προέβλεπον ἀτμοσφαιρικὰ ἀποτελέσματα βροχῶν, καταιγίδων κτλ. Οὕτω λέγουσιν ὅτι ὁ Δημόκριτος προσέθε ἐπισυμβητόμενον ῥαγδαῖον ὑετόν. Ὅθεν ἐν ᾧ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Δάμασις εἶχε τὰ δευράτια ἐκτεθειμένα ἐν τοῖς ἀγροῖς, διέταξεν αὐτόν ὡς τάχιστα ἀνελεῖν ταῦτα, καὶ διακόψῃ τὸν θερισμόν. Μόλις ὁ Δάμασις ἐξετέλεσε τὴν ἐντολήν, καὶ ὄντως ἐγένετο ὄμβρος μέγας καὶ πάντων παρέσυρε τοὺς σίτους εἰς ἀπώλειαν.

Ὁ δὲ Θαλῆς, μνημονεύει ὁ Αἰλικανὸς, ὡς καὶ ὁ Νικ. Δαμασκηνὸς, προγνοὺς ἐκ τινων σημείων ὄμβρον γενησόμενον κατὰ ὥραν τινὰ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐμελλεν ὁ Κύρος καῦσαι τὸν Κροῖτον, κατάρθωσε παρὰ τῷ Κύρῳ βραδύνειν τὴν ὑποβολὴν τοῦ πυρός, μέχρις οὗ προσήγγισεν ἡ ὥρα ἐκείνη, καθ' ἣν μόλις ἤρξατο ἡ πλὺς, καὶ ἀμέσως λαίλαψ ζοφερὰ κατέπεσε καὶ ἀπέσβεσε τὴν πυρῆν καὶ οὕτως ἐσώθη ὁ Κροῖτος.

Ὁ ἀρχαῖοι τοσοῦτον θετικῶς ἀπεδέχοντο τὴν σημαντικότητα τῆς σελήνης ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὅτι αἱ διάφοροι φάσεις αὐτῆς διαφόρως ἐπηρεάζουσιν, ὥστε τὰς τέσσαρας ἐποχὰς τῆς περὶ τὴν γῆν περιόδου τῆς σελήνης ἐξωμοίχζον μετὰ τὰς 4 ὥρας τοῦ ἔτους. Κατ' Ἀντύλλον ἡ πρώτη ἐβδομάς τῆς Σελήνης, δηλαδή ἀπὸ νομβρινῆς μέχρι πρώτου τετραγωνισμοῦ ἢ διχοτόμου, ὁμοιάζει τῷ ἔαρι, ὕγρα καὶ θερμὴ οὖσα ἐπισυμβαίνουν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην βροχαὶ περισσότεραι, αἵτινες γονιμώτατοί εἰσιν.

Ἡ Β' ἀρχομένη ἀπὸ διχοτομίας μέχρι πανσελήνου ὁμοιάζει τῷ θερεί· διότι κατὰ ταύτην μᾶλλον ὠριμάζουσιν οἱ καρποί.

Ἡ Γ' ἀπὸ πανσελήνου μέχρι φθινοῦς διχοτόμου τῷ φθινοπώρῳ οὖσης ζηρῆς.

Ἡ Δ' ἀπὸ φθινοῦς διχοτομίας μέχρι νέας σελήνης παρὰ πλησίον ἐστὶ χειμῶν.

Ἐν γένει, ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι, ὅτι ὅσα αἱ τοῦ ἔτους ὥραι φέ-

ρουν, τοσαῦτα φέρουν καὶ αἱ τέσσαρες φάσεις τῆς σελήνης. Τῇ μόνῃ διαφορᾷ ὅτι ὁ μὲν ἥλιος κατὰ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους παρέχει θερμότητα, ἡ δὲ σελήνη μᾶλλον ὑγρασίαν.

Οἱ καρποὶ πεπαίνονται ἐν Πανσελήνῳ κατ' Ἀθήνας, καὶ ἤδη οἱ κηπουροὶ γνωρίζουσιν ὅτι οἱ σίκυρι (ἀγγούρια) καὶ αἱ τομάτα αὐξοῦνται καὶ πληθύνονται κατὰ τὴν πλήρη σελήνην. Ἐν γένει πάντες οἱ καρποὶ πεπαίνονται ἐν αὐξούσῃ σελήνῃ.

Ὁ κατὰ τὴν νέαν σελήνην θεριζόμενος καὶ συγκομιζόμενος σῖτος οὐδόλως ὑπόκειται σπειρόμενος εἰς παραγωγὴν ζιζανίων τῶν κηλουμένων αἰσῶν.

Ὅσα σπείρονται κατὰ τοὺς τετραγωνισμοὺς τῆς Σελήνης μένουσιν ἀβλαβῆ «ἀβρωτα μένει τὰ ἐν διχομηρία σπειρόμενα». Ἐὰν δὲ ὁ ἀγρὸς ἢ ὑγρὸς, δέον ὅπως σπείρωνται 4 ἡμέρας πρὸ ἢ μετὰ τὴν πανσελήνην.

Ὁ σῖτος αὖξεται τὸ βάρος ἀνκλόγως τῇ αὐξούσῃ σελήνῃ καὶ ἐλαττοῦται τῇ φθινοῦσῃ.

Ὁ Δημόκριτος λέγει «περὶ τὴν τοῦ Στεφάνου δύσιν σπείρειν».

Συγκομίζειν καρποὺς κατὰ τὴν φθίνουσαν σελήνην· ἰδίως πρὸ τῆς νέας Σελήνης κόπτειν καρποὺς πρὸς διατήρησιν.

Ὁ Ἀριστοτέλης λέγει τῶν σύκων οἱ ὀμφακοὶ διαστέλλονται κατὰ τὰς πανσελήνου, ὅπως τότε δεχθῶσι τὴν γονιμότητα, ἥτις γνωστὴ πῶς γίνεται.

Ὁ Πλούταρχος λέγει (ισ. ὅς.) ὅτι ἐξαιρετικῶς μόνον τὰ κρόμυα εὐτραφέστερα γίνονται, καὶ βέλτιον βλαστάνουσι κατὰ φθίνουσαν σελήνην. Φασὶ δὲ καὶ κύαμοι βρωθέντες ἀναβλαστάνουσι, Σελήνης αὐξούσης.

Ὁ Κάτων συμβουλεύει τοὺς γεωργοὺς ρουτκίζειν τὰς συκίας, ἐλαίας, μηλέας, καὶ μάλιστα τοὺς λειμῶνας κατὰ φθίνουσαν σελήνην αἰθρίας οὗσης. Οἱ δὲ Ἕλληνες ἔλεγον «σελήνης αὐξούσης, οὐ χρὴ κοπίζειν». Οἱ σύκοι (ἀγγούρια) αὐξάνουσιν ὑπὸ σεληνικῶν φῶς κροτοῦντες, ἐὰν τὴν τετάρτην ἡμέραν νέας σελήνης ὥς κυρτοί, καὶ οὐκ ὀξεῖς σημεῖον βροχῆς ἐὰν εὐθεῖς, καὶ ὀξεῖς ἀνέμου.

Τὰ ὑλοτομούμενα δένδρα ἵνα ἀνθίστανται εἰς τὴν σῆψιν καὶ ὥς διαρκέστερα δέον ὅπως κόπτονται καθ' ἣν ἐποχὴν ἔχουσιν ὀλιγωτέρους χυμούς. Ὅθεν οὐ χρὴ κόπτεσθαι κατὰ τὸ ἔαρ μέχρι τέλους φθινοπώρου, ἀλλὰ κατὰ τὸν χειμῶνα. Ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως ταύτης δέον ὅπως κόπτονται καὶ κατὰ τὴν φθίνουσαν Σελήνην ὅτε ἔτι ὀλιγωτέρους χυμούς ἔχουσι. Προσέτι κατὰ Κά-

των καὶ μετὰ μεσημβρίαν· διότι καὶ τότε ἐλαττοῦνται οἱ χυμοί, καὶ οὐ διαπνέει μεσημβρινὸς ἄνεμος, ὁ δὲ καρπὸς τοῦ δένδρου πρέπει νὰ ἦναι ὥριμος. Δὲν πρέπει νὰ κόπτεται δένδρον πρὸς ξυλουργίαν, δρόσου ὑπαρχούσης.

Ἡ πρὸς ὕλοτομίαν καταλληλοτέρα ἡμέρα εἶνε ἡ τετάρτη πρὸ τῆς νέας σελήνης· ἐν γένει γενέσθω ἡ ὕλοτομία πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς νέας Σελήνης. Ἐν παρόδῳ δὲ λεκτέον ὅτι πρὸς τὴν καλὴν ποιότητα τοῦ ξύλου συντελοῦσι καὶ αἱ ὥραι τοῦ ἔτους, καὶ ἡ ἡλικία τοῦ δένδρου, καὶ ὁ τρόπος τοῦ κόπτειν (Θεοφρ.). Πάντα ταῦτα συντείνουν καὶ πρὸς τὴν ταχύτητα τῆς ἀποξηράνσεως τοῦ ξύλου. Τοῦτο εἰς τινὰς περιστάσεις εἶνε σημαντικώτατον.

Οἱ Ῥωμαῖοι ὅτε ἀπεφάσισαν πολεμῆσαι κατὰ τῶν Καρχηδονίων ἐστεροῦντο ζητᾶς ξυλείας πρὸς ναυπήγησιν· διὰ τῆς γνώσεως τῶν ῥηθέντων προσόντων ὕλοτόμισαν, καὶ ἀμέσως ἐναυπήγησαν, καὶ μετὰ ἡμέρας 60 ἀπὸ τῆς ὕλοτομίας ἐπλευσαν κατὰ τῶν Καρχηδονίων. Καὶ ὁ Ἰέρων βασιλεὺς τῶν Συρακουσίων ὑπὸ τοὺς ῥηθέντας ὅρους ὕλοτόμησε καὶ ἐναυπήγησε 220 πλοῖα καὶ μετὰ 45 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ὕλοτομίας ἐξέπλευσε κατὰ τῶν Ῥωμαίων. Καὶ κατὰ τὸν Β'. Καρχηδονικὸν πόλεμον τὰ πλοῖα τοῦ Σιπίωνος ἀπέπλευσαν τῆς Ῥώμης 40 ἡμέρας, ἀφ' ἧς τὰ ξύλα αὐτῶν ὕλονα μῆθησαν.

Ὁ Πλίνιος ἀναφέρει (XVI) ὅτι ὁ Τυβέριος Καῖσαρ διέταξεν ὅπως ἡ πρὸς ἐπισκευὴν γεφυρῶν ξυλεία νὰ ὕλοτομηθῇ κατὰ τὴν νέαν Σελήνην.

Καὶ εἰς τὸ φύτευμα ἡ σελήνη ἔχει ἐπήρειαν. Ὁ Διοφάνης λέγει ἅ' Ὑπὲρ γῆν οὐσῆς σελήνης τέμνειν ξύλα· φυτεύειν δὲ ὑπὸ γῆν οὐσῆς αὐτῆς. Τὸν φυτὸν λοιπὸν τῶν ἀμπέλων τέμνειν κατὰ αὐξουσας σελήνην· φυτεύειν δὲ κατὰ φθίνουσας.

Ὁ Πρόκλος λέγει ὅτι ἐάν τις μεταφυτεύσῃ φυτὸν κατὰ τὴν πανσέληνον, διατρεῖ τὴν γονιμότητά του καὶ ἐγκαίρως βλαστάνει. Ἐάν δὲ κατὰ τὴν φθίνουσαν, ἄγονον γίνεται.

Ὁ Πλούταρχος (ἐμφ. πρ. τῷ κυκλ. Σελ.) λέγει ὅτι τὰ φυτὰ βλαστάνουσι καὶ αὐξάνουσι περισσώτερον κατὰ τὴν πανσέληνον, ἀλλὰ τὰ ξύλα κοπτόμενα κατὰ τὰς πανσελήνους σήπονται.

Ὁ Πλούταρχος λέγει ὅτι τὸ μετάγγισμα τοῦ οἴνου οὐ δὴ γίνεται κατὰ τὰς πανσελήνους, ἀλλὰ κατὰ τὴν νέαν σελήνην· διότι ἀνκτρέπεται καὶ ἀλλοιοῦται. Τὸ δὲ πρὸς οἶνοποιεῖν γλεῦκος δεόν ὅπως βράζεται τὴν νύκτα, ἐάν ᾖ νέα Σελήνη· τὴν ἡμέραν,

ἐάν ᾖ πανσέληνος. Ὁ δὲ τρυγητὸς προτιμητέος, ὡς καὶ ἡ παρασκευὴ τοῦ γλεύκους, κατὰ φθίνουσας σελήνην.

Ὁ Ὀρφεὺς λέγει ὅτι, ὅταν ἡ σελήνη κῆται παρὰ τὸ ζώδιον Παρθένος, πάντα φυτεύειν πλὴν μόνης ἀμπέλου.

Περὶ τοῦ ἐν Εὐρώπῃ ἐπιβλητικοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ὀπωροφόρων δένδρων.

Τὰ πρῶτα εἶδη τῆς καλλιέργειας τῶν ὀπωροφόρων δένδρων ἐν Γερμανίᾳ ἀνεφάνησαν κατὰ τὸ ἔτος 800 μ.Χ. συγχρόνως σχεδὸν μὲ τὴν τοῦ χριστιανισμοῦ εἰσαγωγὴν ὑπὸ Καρόλου τοῦ μεγάλου· αὐτὸς ὁ ἴδιος, ὅστις διὰ φρονίμων διατάξεων καὶ παραδειγμάτων ἐφρόντισε διὰ τῆς φυτείας πάντων τῶν ὠφελίμων δένδρων ἐφρόντισε καὶ διὰ τὸν πληθυσμὸν αὐτῶν. Κατὰ τὸ ἔτος 1621 ἐξεδόθη τὸ πρῶτον βιβλίον πραγματευόμενον περὶ τῆς καλλιέργειας τοιούτων δένδρων καὶ περιγραφόμενον Hortipomologia.

Μεγάλως συνετέλεσε εἰς τοῦτο καὶ ὁ Ἀρχιδουξ τῆς Σαξωνίας Αὐγουστος κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 16 αἰῶνος, διατάξας ἐν τῇ χώρᾳ αὐτοῦ ὅτι κάθε ζεύγος νεονύμφων ὑπαχρεοῦται νὰ φυτεύῃ ἐξ τοῦλάχιστον ὀπωροφόρα δένδρα, ἢ ἐξ ὄρυς. Ἐπειδὴ δὲ καίτοι ἐγένοντο τόσαι ὠφέλιμοι διατάξεις δὲν προώδευσεν ὁ τῶν ὠφελίμων τούτων δένδρων πληθυσμὸς ἀναλόγως τῶν ἐπιθυμιῶν αὐτοῦ, συνέγραψεν ὁ ἴδιος πόνημά τι, ὀνομαζόμενον βιβλίον περὶ τεχνικῆς αὐξήσεως τῶν ὀπωροφόρων δένδρων, το ὁποῖον μετετυπώθη εἰς τὰ 1636 καὶ χιλιάδες ἀντιτύπων διανεμήθησαν καὶ εἰς πάσας τοὺς κατοίκους τῆς Σαξωνίας.

Τὸ βιβλίον τοῦτο, ὅπερ ἐπροξένησε κατὰ τὰς ἐποχὰς ἐκεῖνας μεγίστην ὠφέλειαν, εὐρίσκεται εἰσέτι εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Δρεσδης, Λειψίας καὶ Βαρσοβίας· περὶ τοῦ αὐτοῦ Δουκὸς διηγοῦνται ὅτι περπατῶν εἶχε πάντοτε μετ' αὐτοῦ σακκιδίον τι πλήρες σπόρων ὀπωροφόρων δένδρων, καὶ ἄλλων διαφόρων ἐπωφελῶν σπορισίμων, τὰ ὁποῖα ὁ ἴδιος ἐφύτευεν εἰς κάθε τόπον ὅπου εὐρίσκετο ἢ εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν εὐρισκομένους διένειμε, ὑποχρεῶν αὐτοὺς νὰ τοὺς σπείρῳσιν ἐν καταλλήλῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ. Ὅστις κατὰ τοὺς χρόνους τῆς διοικησεως του ἐξηφάνισε δένδρον ὠφέλιμον, ἐτιμωρεῖτο διὰ τῆς ἀποκοπῆς τῆς χειρὸς, ποινὴ λίαν αὐστηρὰ καὶ βάρβαρος, αὐτῶν ὄντως εἰς

τὴν ἐποχὴν τοῦ μεσχιῶνος. Τὰ δὲ ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης φροντίδος περὶ τοῦ πληθυσμοῦ ὁπωροφόρων δένδρων ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ εἰρημένου δουκὸς ἦσαν λίαν εὐχάριστα ὡς πρὸς τοῦτο τὸ ἀντικείμενον.

Καὶ οἱ Βενετοὶ, ὅταν τὸ 1682 ἐκυρίευσαν τὴν Πελοπόννησον ἀποδιώξαντες τοὺς Τούρκους, ἐπλήρωνόν ἀνὰ ἓν φλωρὶ εἰς τὸν φυτεύοντα ἀνὰ μίαν μωρεάν, ποθοῦντες φαίνεται τὴν καλλιέργειαν τοῦ δένδρου τούτου πρὸς τὴν παραγωγὴν τῆς μετάξης. Σῶζεται ἔκτοτε ἐν Τεγέᾳ μωρεῶν τοιοῦτος.

Ίατρικὸν κατὰ τῶν κοιλιακῶν πόνων τῶν ἵππων.

Οἱ ἵπποι ὑπόκεινται εἰς τὸ πᾶθος τοῦτο, ἐκ τοῦ ὁποῦ ἀποθνήσκουσιν εἰς τοὺς 5 οἱ 4 ἢ 3. Προέρχεται ἐκ δυσκοιλιότητος ἀκατανικήτου, ἐξ ἧς γεννῶνται πολλὰ ἀέρια ἐν τῇ κοιλίᾳ. Ἡ θεραπεία συνίσταται εἰς τὸ νὰ καθορθῇ ἡ ἐκκόπρωσις. Τὰ δραστήρια καθαρτικὰ εἰσὶν ἡ βάσις τῆς θεραπείας· ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἀποτυγχάνουσι. Τὸ μᾶλλον ἐπιτυγχάνον καθαρτικὸν εἶναι ἡ διάλυσις 50 δραμίων θεικῆς σόδας εἰς 400 δραμια ὕδατος, τὸ ὁποῖον δίδεται κατ' ὀλίγον διὰ τοῦ στόματος τοῦ ἵππου ἐντὸς δύο ὥρων, ἐν δὲ τῷ μεταξύ δίδουσι κατ' ὀλίγον 30 δραμ. ἐλαίου χίτριως (ριψινολάδου). Μετὰ ταῦτα ἐντὸς διαστήματος δύο ὥρων δίδουσιν ὕδωρ μετὰ ἀλεύρου,

Περὶ τῶν πλοίων τῆς ξηρᾶς.

Τῷ 1881, ἐν τῷ 8 φύλλῳ τοῦ Φοίβου ἐγράφομεν περὶ τῆς μὴ τομῆς τοῦ Κορινθιακοῦ ἰσθμοῦ, ὡς ὅπως ἀσυμφόρου τῇ Ἑλλάδι καὶ ἐν τῷ Παραφoίβῳ ἰδίᾳ πραγματεία περὶ τούτου ἐδημοσιεύθη.

Σὺν τοῖς ἄλλοις ἐν τοῖς ῥηθεῖσιν ἐγράφομεν ὅτι ἔσται ἡμᾶρ, καθ' ὃ τὰ κολοσσαῖα πλοῖα ἐρχόμενα εἰς τὴν παραλίαν θάλλουσιν ἐξακολουθεῖ τὴν πορείαν των διὰ ξηρᾶς.

Πρὸς ὑποστηρίξιν τῶν ἰσχυρισμῶν μας ἀνεφέραμεν ὅτι μηχανικὸς τις ἐν Ἀμερικῇ ὁ Ἑλδς προέτεινεν ὅπως γείνη διόλκος, ὡς τὸ πάλαι ἦτο ἐπὶ τοῦ Κορινθιακοῦ ἰσθμοῦ, ἐπὶ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Παναμᾶ, ἐφ' οὗ συρόμενα τὰ πλοῖα δι' ἀτμοκινήτων ἐκταγωγῶν τροχωτῶν μηχανῶν, νὰ διαπορθμεύωνται ἐκ τοῦ ἀτλαντικοῦ εἰς τὸν εἰρηνικὸν ὠκεανόν, καὶ τὰν ἀπάλιν.

ὑποστηρίζει ὁ σοφὸς οὗτος μηχανικὸς ὅτι δύνανται νὰ διαπραγματεύωνται διὰ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Παναμᾶ μεγάλα πλοῖα ὃ ἢ 6 χιλιάδων τόνων κατὰ σύστημα διόλκου, ἐφ' οὗ νὰ διασύρηται τὸ πλοῖον στηριζόμενον ἐπὶ πλείστων τροχῶν, καὶ δι' ἀτμοκινήτων μηχανῶν ἐλκόμενον ἐπὶ ῥάβδων σιδηροδρόμου. Τοιοῦτοτρόπως δύναται νὰ διαπεράσῃ πλοῖον ταχέως τὸν ἰσθμὸν Παναμᾶ ἀνευ βλάβης αὐτοῦ καὶ τῶν ἐπιβατῶν καὶ ἐν ἀσφαλείᾳ ὁδὸν καὶ ὁρεινὴν καὶ πεδινὴν.

Ὁ Ἑλδς ὑποστηρίζει ὅτι ἡ τοιαύτη ὁδὸς δύναται γενέσθαι ἐντὸς τριῶν ἐτῶν, ἐν ᾧ ἡ νῦν γιγνομένη διατομὴ τοῦ ἰσθμοῦ Παναμᾶ θέλει γείνη ἐντὸς 15 ἐτῶν μετὰ πολλὴν μείζονος δαπάνης καὶ πλείστων καὶ μεγάλων δυσχερειῶν.

Προέτεινεν ἤδη ὅπως τοιοῦτος διόλκος γείνη καὶ ἐπὶ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Σουέζ, ὅστις κατασκευασθῇσεται εὐκολώτερον καὶ ταχέως. Ἡ πρότασις ἔτυχεν ἐπιδοκιμασίας καὶ ὑποστηρίξεως παρὰ τῶν ἄγγλων, οἵτινες ἔχουσι τὸ μέγιστον συμφέρον τοιαύτης συγκοινωνίας, καὶ ὡς φαίνεται πραγματοποιηθήσεται.

Μῖνε δὲ εὐκατὶον ὅπως ὁ τοιοῦτος διόλκος γείνη ἐν πρώτοις ἐπὶ τοῦ Κορινθιακοῦ ἰσθμοῦ, ὅστις εἶνε ὁμαλὸς καὶ πεδινός, ἔχει μικρὰν διάστασιν τῶν δύο ἄκρων αὐτοῦ, αἰγιαλὸν ὅχι βραχῶδη, καὶ πολλὰ ἄλλα πλεονεκτήματα πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ τοιοῦτου κολοσσαίου ἔργου. Ὁ Ἑλδς καὶ οἱ συνεταῖροι αὐτοῦ Ἀγγλοὶ βεβαίως θέλουσι προτεμῇσιν τὸν διόλκον τοῦ Κορινθιακοῦ ἰσθμοῦ πρὸ τοῦ Παναμᾶ καὶ Σουέζ, διότι ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τούτου κατὰ πολλὰ θέλει διευκολυνθῶσι καὶ τὰ ἔργα ἐκείνων.

Ἡ φύσις ἀπαιτεῖ ὅπως τὰ ἔργα ἀρχόνται ἐκ μικρῶν καὶ κατόπι νὰ προβαίνωσι πρὸς μεγάλα.

Ὁ τοιοῦτος διόλκος τοῦ Κορινθιακοῦ ἰσθμοῦ ἀπαιτεῖ πολὺ ὀλιγωτέρας δαπάνας χρηματικὰς, καὶ ὀλιγότερον καιρὸν πρὸς τὸ πέραν, παρὰ ἡ νῦν γιγνομένη διατομὴ τοῦ ἰσθμοῦ τούτου διὰ διώρυγος ἀποχωρίσεως τὴν Πελοπόννησον ἐκ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, καὶ διαμελιζούσης οὕτω τὴν συνοχὴν τῆς Ἑλλάδος. Εὐτυχῶς ἡ θεία Πρόνοια, ἥτις καὶ ἐπὶ ἀρχαίων καὶ μετὰγενεστέρων ἐμπόδισε τὴν διατομὴν ταύτην, πρὸς ἣν ὁ Νέρων αὐτὸς ὑπέβη πάντα ἄλλον προέβη πρὸς ἐκτέλεσιν. Ἰδοὺ καὶ ἤδη τὰ ἔργα τῆς διατομῆς ἔπαυσαν σχεδόν, καὶ ἔσως παύσῃ αἰωνίως ἡ διατομὴ καὶ οὐδὲν ἄλλο θέλει μείνει, παρὰ ἀτελῆ ἔργα ἐπιχειρήσεως, ἐπιμαρτυροῦντα ἐντελεστέραν ἐργασίαν τῆς τοῦ Νέρωνος.

Κατὰ τὸν ῥηθέντα μηχανικόν, τὸ πλοῖον θὰ ἐπικάθῃται ἐπὶ τροχοφόρου θέσεως ἡρέμα καὶ ἐκατέρωθεν ὑποστηριζόμενον ἐν θέσει μονίμῳ καθέτω· τροχοὶ ἔσονται πάμπολοι ἀναλόγως μὲ τὸ βάρος τοῦ πλοίου.

Ἦδη ἡ ἰδέα αὕτη πραγματοποιεῖται εἰς τὴν νῆσον Χολοου-
λου τοῦ Sandwich.

Ἡμεῖς τὴν ἰδέαν ταύτην τοῦ ταξειδεύειν τὰ ἀτμοκίνητα πλοῖα καὶ διὰ ξηρᾶς ἐπὶ σιδηροδρόμου ἐξεφράσαμεν καὶ πρὸ πολλῶν ἐ-
τῶν ὁμιλοῦντες ἐν τῇ φυσικῇ ἡμῶν, ἦν τότε ἐδιδάσκομεν εἰς τὸ ἐν Τριπόλει γυμνάσιον περὶ τῆς δυνάμεως τῶν ἀτμῶν. Ἀλλὰ ἐννοοῦ-
μεν ἄλλο σύστημα κινήσεως. Τὸ πλοῖον πρέπει νὰ ἔχῃ τοποθετη-
μένους ὑπὲρ τὴν τροπίαν πολλοὺς τροχοὺς μεγέθους ἀναλόγους πρὸς
τὸ βάρος αὐτοῦ, οἵτινες διὰ τῆς ἐν τῷ πλοίῳ ἀτμοκινήτου μηχαν-
νῆς νὰ κινῶνται περιστρεφόμενοι ὅπως χρησιμεύσωσιν ἐν μὲν τῇ
θαλάσσῃ πρὸς κίνησιν τοῦ πλοίου ἀντὶ τοῦ ἑλίκος ἢ τῶν πτερωτῶν
τροχῶν. Παρὰ δὲ τὸν αἰγιαλόν, ἔνθα τὸ πλοῖον θὰ προσορμαῖται,
νὰ ὡσεὶ ῥάβδοι σιδηροδρόμου κατ'ἀλληλοί, ἐκτεινόμενοι κατὰ κλίσιν
μέχρι βυθοῦ θαλάσσης, ὅπως, ἀφ' ἑκείνου τοῦ πλοίου, οἱ τροχοὶ αὐτοῦ
συμπίπτωσιν ἐπὶ τῶν ῥάβδων τοῦ σιδηροδρόμου. Οὕτω τὸ πλοῖον
ἄνευ οὐσιώδους διακοπῆς τῆς κινήσεώς του ἐπιβαίνει ἐπὶ τοῦ σι-
δηροδρόμου καὶ ἐξακολουθεῖ τὴν πορείαν του διὰ ξηρᾶς.

Ἴσως ἡ ἰδέα αὕτη τυγχάνει πολλῶν ἀντιρρήσεων· ἀλλ' ὁ χρό-
νος δικρωτίζει τὴν ἀλήθειαν, ὡς δῆλον γίνεται καὶ ἐκ τῆς νῦν
κατὰ προαίρεσιν διευθύνσεως τῶν ἀεροστάτων.

Τὸ 1864 ὑπεβέβλομεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν ὑπό-
μνημα περὶ τῆς κατὰ προαίρεσιν διευθύνσεως τῶν ἀεροστάτων
διὰ ἑλίκος καὶ πηδάλιου, κινουμένων διὰ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ ἢ τῇ
δυνάμει ἀνθρώπου. Ἡ πρότασις ἐπεδοκιμάσθη παρὰ τῆς Ἀκαδη-
μίας καὶ ἔμεινεν ἡ ὑποστήριξις προσωπικῶς· μὴ ταύτης γινομένης,
ἔμεινεν τὸ ὑπόμνημα ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Ἀκαδημίας. Ἐδημο-
σιεύθη ὅμως ὡς ἐπιδοκιμασθεῖσα ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς Ἀκαδη-
μίας τῶν ἐπιστημῶν τῆς Γαλλίας τὸ 1864. Ἦδη οἱ Γάλλοι
παρεστάθησαν ἐγκολποθέντες τὴν ἰδέαν ταύτην, καὶ πραγματο-
ποιοῦσι τὸ ἔργον θεωρούμενοι ὡς ἐφευρεταί, ἐν ᾧ πρὸ 20 ἐτῶν
ὑπεβλήθη εἰς τὴν ῥηθεῖσαν Ἀκαδημίαν.

Αἱ τοιαῦται προτάσεις δὲν τιμῶσι τὸν προτείνοντα, ἀλλὰ τὸ
ἔθνος, εἰς δ' ἀνάγονται.